

A szerkesztő lakása:
Rimaszombat, Deák Ferencz-ut.
12. sz. Ide intézendő a lap szöve-
lemény részét érdeklő minden köz-
lemény és levelezés

B levelet nem fo-
gadunk el.
Kéziratot nem adunk vissza

Az előfizetés díja:
Egy évre 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Melléklapja: „GÖMÖR-KISHONT T. E. VÁRMEGYE HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.”

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Ujváros-utca 8.
szám alatt (Tóthy-féle házban)
R. Vozary Gyula tanárnál — ide
intézendők a kiadó-hivatal által
előre-fizetés, hirdetés, nyitlér
és egyéb felszólalások

A hirdetés díja:
Egy háromhasagos betűsor ter-
fogata 6 kr.
Bé yezdíj minden beakta és
utan 30 kr.

Nyitlér:
Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadó-hivatala Rimaszombat Ujváros-utca Tóthy-féle házban, nem különben minden hazai postahivatal.
Az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány úján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadó-hivatal vesz fel.

A községi körjegyzők érdekében.

A gömörmegyei községi körjegyzők f. évi augusztus hó 4-ik napján Jolsva városában fogják megtartani évi közgyűlésüket. A szokottnál nagyobb érdeklődéssel fordul nemcsak a körjegyzők, de a nagy közönség figyelmébe is ezen közgyűlés lefolyása felé: mert érzi, tudja mindenki, hogy a közigazgatás rövid idő alatt nagy átalakításokon fog átmenni, s ezen közigazgatási reform legközelebb fogja érinteni a községi körjegyzői intézményt, mely a jövőben hivatva leendő az állami közigazgatás és a községi önkormányzat között, az összekötő kapocsot fenntartani.

Köz tudomásu dolog, hogy a jegyzői intézmény az utóbbi időkben annyira túl van terhelve munkával, hogy a jelenlegi szervezet mellett feladatának megfelelni nem képes.

Pedig ez állás fontossága megköveteli azt, hogy a közigazgatás ellátása körül gyorsan, a vidéki érdekeknek megfelelőleg működjön. Sajnosan kell azonban konstatálnunk, hogy ezen intézmény hatáskörének kibővítése és megterhelhetése mellett, megyénkben is csak igen kevés helyen történt meg az, hogy a nagy közönség kellő támogatással iparkodott volna könnyíteni a körjegyzők nyomászó anyagi helyzetét.

A nagy közönség e magatartása szemben a jegyzői intézménnyel némileg indokolt is: mert ez intézményt az újabbkori törvények ősi formájából — midőn nem volt egyéb, mint a községek iródeákja — teljesen kivették, ma a községi jegyző teendőinek 90%-a tisztán az állam érdekében szolgál: s így illő volna, ha az állam ezen kiváló intézményét, melynek szakszerű működésétől függ a vér- és pénzadó rendezetlensége és a községi közigazgatás jósága, több figyelembe részesítené s arról anyagilag is gondoskodna.

Ez intézmény az 1871. évi XVIII. t. ez. megalkotása, tehát 19 év óta, a legszerencsésebb

közigazgatási alkotásunk közé számítandó. Egyedül ez intézmény érintkezik közvetlenül a nagy-közönséggel, s így hivatászerűleg a községek, a népek képviselője. S egyedül a községi körjegyzők ősermek a lakosság kívánalmait, jogos ohajait, a közigazgatás hiányait, a végrehajtás legvégső stadiumában. A magyar állameszme szolgálataiban pedig megfizethetetlen működésük.

A községi jegyzők így nagy és nemes ezélek érdekében ügybizalommal működve, tisztelgetet, s a társadalomtól nagyobb támogatást érdemelnek.

De hogyha azt akarjuk, hogy a társadalom lelkesedéssel karolja fel a községi jegyzők ügyét, — mint nemzeti közügyet — szükséges, hogy különösen a megyei jegyzői egyesület tagjai is nagyobb érdeklődést tanúsítsanak saját ügyöknek előrevitele iránt.

Sajnosan kell beismerni, hogy egy idő óta épen maguk a községi jegyzők tanúsítanak legkevesebb érdeklődést egyesületük működése iránt.

Leszámítva egy-két kiváló tagot, alig jelenik meg közgyűlésükön valaki.

És ez sehogy sincs jól.

Az egyleti életnek csak az esetben van értelme, csak az esetben van sulya és hatása, ha egyleti közgyűléseken a tagok teljes számmal vesznek részt, s ha az ott hozott határozatok valósággal az egész megyei községi jegyzők akaratát képviselik.

Azon édes reményben ringatjuk magunkat, hogy a jövő hétfői jegyzői közgyűlés a kitűzött tárgyak fontosságához képest egyike leendő a legnépesebb közgyűléseknek.

Záhonyi János.

Az új megyei székház kérdése.

A lefolyt vármegyei közgyűlésen a mostani vármegyház kijavítására körülbelül 9000 frtnyi költséget szavazott meg az állandó választmány.

I.

A kisasszony.*

Szépen legel a kisasszony gulyája,
A kisasszony maga sétál utánna.
Már messziről kiáltja a gulyásnak
„Lelkem gulyás, terítsd le a subádat.”

„Lányom, lányom, lányomnak se mondalak,
Ha én téged egy gulyásnak tartalak.”
„Nem bánom én édes anyám, tagadj meg,
Az én szívem a gulyásért hasad meg.”

Még a buza ki sem hánytja a fejét,
Már két galamb mind el horta a szemét.
„Jaj istenem, én istenem, istenem,
„Látod anyám, mire vitt a szerelem!”

II.

Zöld Marczli.*

Foly a Balog vize
Csendes folyásával,
Megtölték Zöld Marczit
Nyavalyás kinjával.

A merre őt viszik,
Még a fák is sírnak,
Sűrű ágairól
A levelek hullnak.

Nézz csak ki Juliska
Az ablak karikán,
Most viszik az urad
Egy szürke paripán.

„Sirhatsz már utánam
Ha eddig bántottál;
Nem tudom jobb lesz-e
Magadnak ezután?”

III.

Göndör Matyi.*

Zádorfala gyászban van,
Göndör Matyi halva van,
Sej! Göndör Matyi halva van!

E magas helyreállítás költsége hosszabb időre adott alkalmat, melynek folyamán egyik bizottsági tag, ki országgyűlési képviselő, azon megjegyzést nyilvánította, miszerint nem tartja lehetőleg, hogy egy újabb megye kikerekítés alkalmával a székhelykérdés ismét szóba kerülhet. E feltevést indokolhatja azon körülmény, hogy Rimaszombat nem fekszik a megye közepén, sőt alig néhány kilométer választja el a nógrádi határtól, mihez hozzászámítandó az is, hogy vasútja egy másodrendű szárnyvonal s így közlekedési összeköttetése is csak másodrendűek. Az illetékes helyen elhangzott megjegyzés szerint Rimaszombotnak rendkívüli aldozatokat kellene hoznia, hogy a székhelykérdést, mely csak a távol jövőben merülhet fel, esirájában elfojthassa.

Az eszme felvetése annyival helyesebb, mert alkalmat ad arra, hogy jó előre gondolkozhassunk felette. Egy oly egyén, ki évek hosszú sora óta működik a közpályán, ki az ország törvényhozó testületének tagja, ki a viszonyokat nemcsak ismeri, hanem azok alakulásában tényleges részt vesz, bizonyára nem kockáztatott volna egy városi érdekeit oly mélyen érintő megjegyzést, a nélkül, hogy feltevéseinek kellő alapja ne volna. Tény az, hogy néhány évvel ezelőtt Rimaszombat Rozsnyóval harezolt a hegemoniáért; e harez városunk előnyére dönt el akkor, de a győzelemnek édes mámorában soha sem ringathatta magát feltétlenül, mert a legyőzött ellenfél teljes rokonszenvét azóta soha sem tudta megnyerni. A megyei tisztviselők választásánál a két város vidékének nézete még ma is sok esetben eltérő. Miből kifolyólag mi sem tartjuk lehetetlennek azt, hogy egy újabb megye kikerekítés alkalmával — ha csakugyan lesz valamikor — akadni fognak olyanok, kik Rimaszombot és vidékét, Gömör-Kishont vármegyének e csücskét, szívesen átengedik Nógrádnak, csak azért, hogy az új Gömörmegye székhelye kérdés

TÁRCSA.

Vad virágok.

(Adalék Gömörmegye népköltészetéhez.)
Költő: *Ladányi Béla.*

Hol volt, hol nem volt — mondja a mese — még az operenciás tengeren is tulnan, volt a világon egy király s ennek a királynak egy nagyon de nagyon szép leánya. Ez a király, a kiről most beszélök, nem is volt aztán ilyen magamfajta szegény legény, hanem mint hát a hivatala is magával hozta, gazdagabb volt akármelyikünknel s gyönyörű nagy, tornyos palotában lakott, melynek szépségéről híres kertjét messze földről jöttek esodálni az emberek. Volt abban: tubarózsa, nébánesvirág, tulipán, százszerzőp, viola, égőszerzem s még azt mondják, hogy olyan virág is, mely száz esztendőben csak egyszer virít. Én ugyan nem láttam, de hallomásból tudom, hogy e valami nagyon szép lehet.

Egyszer a királykisasszony, mikor a száz éves áloek mind elvirítottak s kedvelt virágai miket nap-lenyugta után mindig híven öntözött, szintén hervadozni kezdtek vagy pedig nagyon satnyán virultak, s írva szaladt királyi apja szobájába s elpanaszolta, hogy, milyen már most ki az ő kerteskéje s hogyan fogja ő most mindennap friss esokorral ellátni a vizitszobát, a hova csak királyi vendégeknek volt szabad bemenni?

— Soh' se busulj, édes lányom — szólt a király, lánya orezáskáit megsimogatva — van a mezőn is sok szép illatos virág, ha nincs a kertben!

S azóta a királykisasszonyt gyakran látták — még akkor is mikor kerteskéjének virágai szépen virultak — a rétek, ligetek s árnyas berkek tarka pázsitján a mint szolgáló-leányával ibolyát vagy más virágot szedtek.

Eddig van . . . vége van . . . t. i. a mesének. Unalmas az igaz, de hát a regula az, hogy minden „előljáró beszéd” unalmas legyen.

Most pedig ide írom azt a néhány közlendő elbeszélő népkölteményt, melyek ugyan nem képezik gyöngyöt megyénk népköltészetének, de mégis érdemesek a megismerésre. Szébbek ezeknél a gyűjteményben levő gömörmegyei népdalok, meg a már ugyancsak e lapok hasábjain közölt népmánéz helyesebben: regekép, de lásuk azért ezeket is:

Még esütörtökön délbe
Maga ment a pénzébe
Sej! maga ment a pénzébe!

Bunkós bot a fejibe
Vágó kés a melylyibe
Sej! vágó kés a melylyibe!

Asszonyok gyászoljátok
Leányok sirassátok
Sej! nincs már Göndör Matyitok!

IV.

Népdal.*

(*Felső-Balog.*)

Kis kertemben, kis kertemben kivirított a virág,
A ki ötöt-hatot szeret, hogy éli a világát.
Lám én csak egyet szeretek,
Mégis de sokat szenvedek.
Ez a esunya betyár élet megemészti szívemet.

Kis kertemben, kis kertemben egy nagy almafa látszik,
A mely mindenik hajnalban szép pirosat virágozik.
Kicsint virít, de pirosat,
Csalfa kis lány ne csalogass,
Ez a esunya betyár élet megemészti már engemet.

Kis kertemben, kis kertemben szőlőtőke vénege,
Rászállott a, rászállott a sárgalábu ezinege.
Nem ezinege, ha' csalogány;
Engem szeret ez a kis lány,
Ez a esunya betyár élet sirla temet engemet

* „A kisasszony” ezimű költemény következő változatai ismeretesek: Válogatott magyar népdalok, képes kiadás, Pest 1857. 196. lap; Pap Gyula: Palócz népköltemények 20. lap; Szini gyűjteménye 121. lap; Arany L.-Gyulai kiadása 203. és 204. lap. I. köt. és II. köt. 21. Egy kivételével ezek mind terjedelmesebbek a miénkkel s véleményem szerint jóval gyarlóbbak is. A „Zöld Marczli” ezimű épen olyanforma betyár história mint az, melyet a „Gömör-Kishont” 14-ik számában közöltem s melynek újabb egy változatát találtam Pap Gyula palócz népkölteményei közt az 56-ik lapon. — Megjegyzem még, hogy mind a négy „vadvirág” balog-völgyi.

tárgyat ne képezhesse. Ilyenformán a lehetőség meg volna arra, hogy Rimaszombat Rozsnyó helyett Losonczezal vetélkedjék, mikor a győzelem tekintettel arra, hogy utóbbi város a budapest-rutkai elsőrangú vasutvonal egyik legfontosabb megálló helye, kétségessé is válhatna.

De városunk lakói skeptikusok. Először is nem hiszik azt, hogy a kormány egyhamar újabb megyekikerekítésekre gondoljon; a nógrádi és szathmári haszontermészetű kérdések is elég fejfőtörést okoznak. Másodszor nem hiszik azt, hogy ha a dolog csakugyan vetélkedésre kerülne, valamelyik szomszéd város legyőzze. Biznak abban, hogy itt már a törvényszék is állandó gyökeret vert, s néhány év alatt a vármegye is gyökeret fog verni egy új megyei székházzal, melynek költsége már majdnem meg van. Utóvégre attól sem vonakodnak, hogy az új székház felépítését, a körülményekhez mérten támogassák.

De abban van a dolog bibéje, hogy nincsenek tisztában avval: vajon mily mérvű áldozatot kíván hát a megye? E kérdésre a feleletek oly elűtők, hogy azokból az igazságot kitudni nem lehet. Némelyek szerint a mostani székházat kellene átvenni esérébe a huszár-vendéglőért, az árkülbözetet megfizetni s másfél millió téglát áldozni. Mások szerint az árkülbözetet téglában kellene fizetni. Egy szóval a városnak mindenképen annyit kellene áldozni, a mennyit ez idő szerint meg nem bír. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a városnak roppant terhei vannak, és e terhek a kultur intézmények fejlesztésével hova-tovább növekedni fognak, a regálékártalanítás sem ütött ki úgy, a mint remélték s a lakosok már a jövő évre pótdával lesznek megróva. Ily körülmények között nagyon megfontolandó mindkét részről, hogy új megyei székház felépítésére mit lehet kívánni s mit lehet megadni.

Mi e kérdésben azt hisszük, hogy a város áldozatkész támogatását nem fogja megvonni, mert fejlődésére is előnyös volna, hogy ha a huszár-vendéglő mielőbb felépülne, — de azt is hisszük, hogy a megye sem fogja kívánságait tulusigáznai, mert a megyének is érdekében áll, hogy a kérdés megoldása elé mentől kevesebb akadályt gördítsen.

Ez ügyben a tárgyalások már folyamatban vannak, — s a legközelebbi őszi megyei közgyűlésen a kérdés teljesen meg lesz világítva.

Civis.

A „sarkon forgó tündéerkastely“ történetéhez.

A „Gömör-Kishont“ f. évi július 24-iki 31 számában megjelent „Szemle“-ben Szombati ur a napirendre került megyeházi kérdésről szokott szellemes modorában megemlékezvén, azt állítja, hogy a mostani megyeházi épületet Rimaszombat városa „a megye kívánságára adta át a megyének, kitől a mostani pénzügyigazgatósági épületet kapta esérébe.“

Ezen állítás nem felel meg teljesen a tényállásnak. A forradalmi napok lezajlása után ugyanis Szilárdy János és Gömör Pál főnökök a mostani pénzügyigazgatósági épületet (régii megyeházat) az irodák elhelyezésére elégtelennek találván, a város akkori tulajdonát képező Sas vendéglőt, mostani megyeházat is e célre foglalták le. Midőn ezek után Kereszt József vette át a megyei főnökségi tisztelet, a város felemelte szavát a „Sas“ használatára ellen, de a főnök nem tágitott s elődei használatából jogot formálva, használta mindkét épületet. — Az 1860-ban bekövetkezett alkotmányos időszakban a megyeházi épületkérdés fel nem merült. 1861. évi május havában lemondott az alkotmányos tisztikar. A megyegyűlés a hivatalos iratok átadása és a telexkönyv folytatólagos vezetésével megbízta Fejérváry János levéltárnokot, Ujházy Lajos jegyzőt és Huszt János tiszti alügyészt. Ok képviselték akkor a megyei kormányzást.

Nehogy a „Sas“ vendéglőt továbbra is a kilátásba volt ellenséges kormány bitorolja s illetve a város legalább részbeni karpótlást nyerjen, de egyúttal a székhelyt is magának biztosítsa. Szűgyi Gábor polgármester felajánlotta a Sast a megyének oly feltétellel, hogy a kizárólagos rendelkezési és tulajdonjoggal esérébe a régi megyeházat, mostani pénzügyigazgatósági épületet a városnak adja át s ez telexkönyvileg is biztosítsák. A telexkönyv vezetésével megbízott Ujházy Lajos ily fontos ügyben a felelősséget csak az esetben vállalhatván magára, ha ezen eseret nemcsak a polgármester, de a képviselő-testület is ajánlathoz hozza és kérelmezi, ily értelemben utasította a polgármestert. S a város a következő nap csakugyan teljesítette a kívánt feltételt. Mivel a Sas nagyobb értéket képviselt, a megyei kormány részéről el volt fogadható. A megyét képviselő hármast bizottság a városi képviselő-testületi határozatot megerősítette, a eseret elfogadta, s a telexkönyvi átírás megtörtént.

Ez a tényállás. A város kérte a eseret, mi által birtokába jutott oly épületnek, melylyel 11 éven át nem rendelkezhetett.

H—s.

Levelezés.

Pozsony, 1890. július 25-én.

T. Szerkesztő ur! — A „Gömör-Kishont“ 31-ik számának „Szemle“ rovatában említés van „a szegény szép Rozsnyó elpusztulásáról“, s arról, hogy „Dobsina, Pelsőcz, Berzente tűzoltóinak segítségével is alig tudták valamit megmenteni a pusztító lángoktól, pedig Jolsvárol is elküldték a tűzoltó-egylet zászlóját; egyebet nem küldhettek, mert zászló ugyan van, de nincs alatta senki.“

Ennek alapján kötelességemnek ismerem kijelenteni, hogy a Jolsvára vonatkozó sorok, ma, a valóságnak meg nem felelnek. Ennek bebizonyítására hivatkozom a „Gömör-Kishont“ f. évi 19. illetve május 1. számra, melyben a f. évi április 20-án megtartott tűzoltói értekezletről terjedelmes tudósítást írtam, mely szerint a 12 év óta fennálló tűzoltóság a nevezett napon újra szerveztetett s elnökül Czibur Imre ügyvéd, alelnökül Vietórisz Sándor megye b. tag, főparancsnokul Fűkő János v. rendőrkapitány választották, s az ily lelkes, buzgó vezetők által kibontott tűzoltó-egylet zászlója alatt ma 104. mondva egyszázötven önkéntes tűzoltó sorakozik, időt, fáradságot, pénzt sem sajnálva, mert a nemes cél szolgálataiban buzgó főparancsnok vezetése alatt a tagok vasárnapokon egyenruhában — mit egyesek szerettek magoknak — szorgalmasan gyakorolnak, s a tűzoltói szerelvények kijavították s a mint hallottam, a nemes város képv. testülete tűzoltói szerelvényekre 200 fírtot meg fog szavazni s a biztosító intézetekhez „Felhívás“ küldetett, hogy az egylet anyagilag támogattassék. Szóval ugy egyesek, mint Jolsva városa, mindent elkövettek, tesznek s meg fognak tenni, hogy a tűzoltóság veszély esetén a legderékasabban megállja helyét.

Ezeket kérem a nyilvánosságra hozni a nevezett egylet illetve város jó hírneve érdekében.

Maradtam a tek. Szerkesztő urnak kész szolgálja

P o l e z J ó z s e f,

id. jegyző, tűzolt. főpar. segédtiszt.

Társadalmi betegségek.

Mottó: „Hajtan buzoginyos, török-ös bajnok,
Ma meg üvegszemű, sárgalábú majmok.“

A peleskei nótiarius ös Budára való utazásakor bizonyára nem esodálkozott annyira a fővárosi nép viselkedésén, mintha ma egy vidéki kis városba — pl. Rimaszombatba — toppan be egy vidéki magyar.

A nők viselkedéséről nem is szólók, ők annyira alá vannak vetve öltözet dolgában a divat szeszélyének, hogy az alól kivételt képezni egyértelmű volna a neveltséggel, a neveltségességgel pedig ők.

Hanem vegyük szemügyre legelőször is a gyermekeket. Szinte megsajnálom a különben aranyos kis babákat, mikor új nélküli ruhában arasznyi kis szoknyácskában lábukon két ujnyi száru harisnyában, fantasztikusnál fantasztikusabb kalapokkal sétáltatják a napernyős dadák, s ha nem volna nekik a hiányos ruháskák annyira felelőrzáva, bizony Fáraó ivadékaiknak nézném őket, tekintve azt a kevés ruhaneműt, a mi gyenge tagjaikat fedezi. Egy-egy kis komediás, — bocsnat, — egy-egy kis majom mindegyik s esupán csak azért, mert ez a divat.

Az iskolás gyerek már javában ezigaretűzik s még mindig térdig érő inexpresszibilében, 2 araszos kihajló gallérral s rengeteg zulu kalappal botránkoztatja a szerényebb izlést; a nagyobbaknak már nem is sík ezikkér és sétatéleza nélkül végig kaeszni a sétatányokon, s a ki még hozzá raacsolái is alaposan tud, az már bevégzett dandy.

Tisztességes koru, öreg urakat lát lépten-nyomon a jámbor halandó, hajdan lópokrócnak használt ríktó színű tenyérvyi koczka mezében, 20 éves gyermeknek illő ríktó nyakkendő és tarka mellényvel.

Ezek után hogy botránkozzék meg valaki azon, ha az arany-üfuság csak a sárga boeskort, ezilindert, monochi, alig valamivel terden alól erő lábszár-védőket, vérvörös és kupkék nyakkendőket rak magára, hogy ellenállhatlanabb legyen: karpereczel és napernyővel fegyverezi fel magát.

Telben mellény- hosszúságu, tavaszszal földig érő felső ruha nélkül kimenni sikkés embernek nem is lehet s ha még azonkívül elegans is akar valaki lenni, akkor télen egészen felérbe öltözik, hogy két kilométerrel meg lehessen ismerni: „itt jön, ő az ellenállhatlan!“

A kisménés, az már vagy ki megy a divatból, vagy az öregebb köszönjön előre, mert most ez a bon-ton. Ha aztán még is megemberelnek egyet-mást annyira, hogy köszönjenek neki, az olyan odavetett „jó nap“-pal történik, hogy azt senkisé nem tudja bizonyosan, valjon nem gony akar-e lenni, de az ezen, megbotránkozó tisztességes elemet oly grandezzával nézi le érte a fiatal óriás, mely világosan mondja: „ez a szerencsétlen nem közénk való.“

A kézfogás az meg olyan kritikán alóli, az ember orra alatt történő fűrésztőlhez hasonló műfogás, mi csak a beavatottak előtt ismeretes, s ha előbb jött volna haza Stanley a legsötétebb Afrikából, bizonyára azt kellene hinni, hogy az ő zanzibarijai sajátították el a manjemák országában.

S ha aztán valaki utánna tudakozódik, hogy ez, — amaz sikkés gavallér, striczi, gimpli vagy gigerli micsoda állást foglal el a társadalomban, akkor látjuk, hogy társadalmunk, mily betege a módnélküli hiúságnak.

A leggyeszerőbb iparos ugy ruházódik mint a kis hivatalnok, a kis hiva alnok ugy mint a kinek 1500 fírt fizetése van, s ez így megy feljebb; s a kit ma megbámultál mint divatbátot, holnap ugyanaz hozza elődbe a pohár sört a sötérsakokban, s az jön elődbe a centimeterrel ha cipőt méretsz. — holott tegnap még ríktó színű napernyővel fedte finom arczbőrét a nap sugarai ellen.

Czivilizálódik a nép, de sajnos, ez csak a külsőségek majmolásában nyilatkozik, nem gondolva meg azt, hogy amiért egy vagyonos embert, egy mágnást mindenki gavallérnak tart, az a szegény emberől lerívó, s az illetőt csak neveltségessé teszi.

Hanem aki minden áron, még a neveltségesség árán is feltűnő akar lenni, annak legyen az ő akaratja szerint, s arra mi is azt mondjuk a költővel: „szegény tatár.“

Schvindler

Helybeli hírek.

Meghívó. A rimaszombati m. kir. földműves iskola nyilvános zárvizsgálja f. évi augusztus 6-án tartatik meg, melyre az iskola iránt érdeklődő gazdaközönséget tisztelettel meghívja Rády István, igazgató tanár.

A gömörmezei magyar közművelődési egyesület igazgató-választmányának e napokban tartott közgyűléséről lapunk múlt számában — térszűke miatt — nem emlékeztettünk meg. A gyűlésről méltó sajnálatunk kifejezésével referálhatunk, mert ez az egyesület valóban

megérdemelné, hogy működése, a köz érdekében kifejtett tevékeny munkássága a közönség érdeklődését magasra fokozza. Ez az érdeklődés pedig, ha már az anyagi támogatásban nem nyilvánulhat, legalább az eredmény méltánylásában s a gyűléseken való megjelenésben volna kifejezhető. Ezzel talán az egylet buzgalmanak növeléséhez is hozzájárulhatunk, bár ehhez most sem férhet szó. A mult gyűlésen bizony nagyon kevés részvétel tapasztaltunk, sőt a rimaszombati kör is, melynek a mozgalmak központjául kellene szolgálnia, csak alig néhány taggal volt képviselve. A gyűlésen Török Bálint elnököl, s Fáy Gusztáv főispán és Bornemisza László alispán is jelen voltak. A titkári teendőkkel ideiglenesen Fornéti Gyula dr. bízott meg. Török Bálint a jelenvoltok üdvözlése után a kegyelet meleg hangján emlékezett meg a Csider Károly elhunytáról, s emléket jegyzőkönyvileg kéri megörökíttetni. Majd Groó Vilmos kir. tan. hosszabb jelentésben nyújtja képtét az egylet legutóbbi elért sikereinek, melyekben az egyesület ez érdemes igazgatójának tevékeny része van. Jelentése szerint több új övodát létesített ez évben az egyesület, s ezenkívül 30—40 községben népkönyvtárakat állították fel, melyek — ha nem is valami gazdagon felszerelve, de úgy vannak ellátva, hogy azokból a még könyvtár nélkül lévő községek lakói is visznek olvasni valót. Ez újabb eredmény, de még inkább az, hogy már történetek intézkedések az összes községek könyvtárral való ellátása érdekében, örvendetes tudomásul vétetett. E szerint remélhetőleg már a közel jövőben a községek el lesznek látva hasznos olvasmállyal, és pedig a szegényebb községeknek maga az egylet fogja felállítani a népkönyvtárt. Fornéti ideiglenes titkár ezután a körök jelentését olvasta fel, melyek megannyian örvendetes haladást jeleznek. A garami-kör — jelentése szerint — 135 fírt 12 krnyi előirányzatot vett jövő évi költségvetésébe övodák javítására és iskolák felszerelésére. A nyustyai kör az övodákat nagy buzgalommal tartja fenn s 222 forintot áldozott ez évben is az övoda-ügy előmozdítására. A nagy-röcezi kör, mint ez jelentéséből is kivilhető, csaknem a legjobb eredménnyel működik, s buzgalmaért méltó elismerést érdemel. — A körök jelentéseinek örvendetes tudomásul vétele után Török Bálint elnök a főispánnal együtt sajnálkozott a felett, hogy a megye több érdemes férfia hiányzik az egyleti tagok sorából, s ezért elhatározták újabb felhívások kibocsátását, melyek az egyesület működése iránt az érdeklődést részben felkelteni, részben fokozni hivatják. Az elnök végül köszönetet mondott a jelenvoltaknak figyelmükért, s ezzel a gyűlést véget ért.

Eljegyzés. Hexner Matildot Treszenáról eljegyezte Reisz József helybeli kereskedő, a „Reisz és Engel“ divatárus ezég vezetője.

Jótekonycze:u eljegyzési felhívás. „Elbeszélések“ című egy kötetre terjedő szépirodalmi munkára. Mélyen tisztelt olvasóközönség! A tekintélyesebb fővárosi lapokban megjelent műveimet sajtó alá bocsátom azon célból, hogy a befolyó tiszta jövedelem fele részét a Rimaszombatban felállítandó „Tompa-szobor“ javára fordítsam. Önhűség nélkül mondhatom, hogy tíz éves munkálkodásom ideje alatt — jól megfontolt tárgyaimat mindenkor az élethez híven s az igazságnak megfelelően igyekeztem feldolgozni azon reményben, hogy azokat idővel egy esimes bokrétaba kötve, mint hódoló tiszteletem legbiztosabb zálogát nyújtsam át a nagyérdemű olvasóközönségnek. — Bizton remélem, hogy a ki nyugalommal kísérte eddigi működésemet, az készséggel jegyeztesse elő magát kiadandó munkámra, melyben az érdekes meseszövegre, a jellemző kidomborítására s a gyönyörű költői nyelvezetre felettébb nagy súlyt fektettem. A 10—16 nyomtatott ivre terjedő kötet tartalma egy történeti és öt eredeti elbeszéléstől álland s folyó év december havában fog kikérni Györfly P. G. újonnan nyitott nyomdájából. Eljegyzési ára 1 irt 20 kr. (bolti ára több leendő) mely összeget nem szükséges előre beküldeni, esupán az eljegyzés teljesítését (lehetőleg augusztus hó végéig) kérjük egy levelező-lapon R. Vozáry Gyula főgymn. tanár urnal eszközölni, hogy a nyomtatandó példányok mennyisége felől tájékozhatunk magunkat. Minden tíz eljegyző után egy tisztelet példányt szolgálunk a t. gyűjtőknek. Azon reményben, hogy nemes ezülvé hivatásuk viszhangra talál az irodalompartoló közönségnél, maradtunk Rimaszombatban, 1890. július hóban, hazafiai tisztelettel: Paál Gyula, szerző, Györfly P. G. kiadó.

Városunk képviselő testülete ma igen fontos ügyekben fog tanácskozni. Egyebek közt a regálékártalanítás ügyében eljárt bizottság ezen a gyűlésen tesz jelentést működése eredményéről. Ma fogják felolvasni a legközelebbi megyei közgyűlés ama határozatát, melyet a város 2800 frnyi póthitele tárgyában hoztak.

— **A városi állatorvosi állomást** ma tölti be a képviselő testület. Tizen pályázta s mind a tizen oklevetes állatorvosok s így ez ideig még nem lehet tudni, hogy ki kap általános szavazattöbbséget. Folyamodványukat beadták: Brauner Gyula (okl. gazdász is), Say Aladár (gazdász is), Helvigh József Győző, Schaffer Tivadar, Urbán Gusztáv, Csiesmány János, Mészáros Győző (időközben Breznóbányára választott meg), Báthori László (helybeli), Fischer József (áll. orv. tiszti vizsgával), Hegyi József és Nagy Daniél.

Fenykepszünk. Andrásy László, ki szép kivitelű fényképeivel megszerezte méltó feltűnést kelt, több jolsvai és nagy-röcezi előkelő család meghívása folytán, néhány napi tartózkodásra átrándult Jolsvára, hol kitűnő képeivel bizonyára szintén megérdemelt sikert fog aratni. Innen valószínűleg átmegy néhány napra Nagy-Röczére hogy a megye felső vidékeinek is alkalmat nyújtson a „megörökítésre.“

Nyári multság Tamásfalán. A tamásfalvi kisdudóvíz intézet javára, augusztus hó 3-án az intézet udvarán táncmultságot rendeznek, melyen a kisdudek fogják szórakoztatni a közönséget szavalatuk-, társasjátékuk- és táncukkal. A belépti díj: 20 kr. A multság d. u. 3 órakor kezdődik; alkalmatlan idő esetén azonban a jövő vasárnapra halasztják.

Új hitelbank Rimaszombatban. E kánikulai napokban sok mindenféle mende-monda kél szárnyra, melyeknek hitelt adni alig lehet. E mende-mondák közé tartozhat az a hír is, hogy városunkban „hitelbank“ ezim alatt egy új pénzintézet fog keletkezni a budapesti hitelbank protegeje alatt, melyhez azonban a pénzt helybeli tőkepénzesek szolgáltatnák. Szél fuvatlan nem indul.

Zenészeink külföldön. Egy porosz kisebb napi lap újdonságai között a következő ránk nézve igen érdekes hír olvasható: „Az Elysium tulajdonosa Peczold Agost egy koncert tartására megnyerte a világhírű magyar zenekart, melynek vezetője Dankó Ernő. A magyar zenekar abban a megtisztelő kitüntetésben részesült, hogy tegnapelőtt Széchenyi gróf osztr. magyar nagykövetnél — ki a nyarat Heringsdorffban tölti — ebéd alatt játszott. A zenekar, melynek tagjai mindnyájan valódi magyar egyzenruhában léptek föl, minlent kőta nélkül játszanak ama lelkesedéssel, melyet a puszták fiaí már az anyatejfel szívták magukba. E született zenészek mindent hallomás után játszanak, mi játékuknak erőt és sajátosság lendületet ad s a hallgatóknak kedélyére ellenállhatatlan befolyást gyakorol. Majd lígyan esengve, majd vadul feljajdulva ömlenek a hangok a barna legények hegőlübiöl s közéjük vegyül idegenszerű zenéjével a czimbalom, ez az ősi magyar hangszér. Mindenestre érdemes a magyar zenekart meghallgatni.” stb.

Kiselejtezes. Kozma Ferencz miniszteri tanácsos és Fadallah kapitány Debreczenből pénteken meglátogatták a szabadkai mentelep osztályt, mely alkalommal az egész állományból mintegy tíz darab menlovat kiselejtezték. Az alkalmatlan lovak azonnal eladásra kerültek.

Vármegyei újdonságok.

Hymen. Palócz Ilona kisasszonyt f. hó 22-én esküdött örök hűséget Tomesányi István otrokoesi földbírtokos a berzéki ev. ref. templomban.

Eljegyzések. Kossuth Lajos otrokoesi fiatal földbírtokos mult hó közepén váltott jegyet Cselenyi Anna kisasszonnyal Kassán. — Puntikán Erzszi kisasszonyt a léhi-pusztáról eljegyezte Schönk Ödön feleli királyi postamester. — Fridrik Vilmos pelsőez városi főjegyző leányát Jankát eljegyezte Bencze Soma sajó-gömöri polgári iskolai igazgatótanár. — Marko Aranka kisasszonyt Rozsnyóról eljegyezte Sztelho Gerő oláhpataki evang. lelkész.

Lelkes választások. Terray Gyula gömöri főesperesnek Rozsnyóra távoztával üresedésbe jött süvetői lelkészi állomásra Terray Béla oláhpataki lelkész s helyére Oláhpatakra Sztelho Gerő papjelt, Sztelho János VI. sz. kir. városi főesperes és volt püspökhelyettesnek fia választatott meg.

Lelkesjelölés. Nagy Sándor bódvavendégi ev. ref. papot a jolsvaii lelkész állomásra első helyen egyhangulag jelölték ki.

Halálesetek. Almássy Albertné grófné, szül. Jankovich Anna Budapesten élete 52-ik évében elhunyt F. hó 26-án Salgó-Tarjánban temették el. A rimaszécsi szolgabíró Almássy Arthur gróf és Vajda Istvánné édes anyjakat gyászolják a boldogultban. — A hubói ev. ref. lelkész, Thury Sándort is nagy esapás érte; forrón szeretett fiatal nejét, három évi boldog házassága után elvesztette. A sokat szenvedett nő tetemet Jolsvára vitték el. — Végül Kovács Géza, feleli szolgabírósági tisztviselő neje Demecs Gizella szenderült folyó hó 29-én jobb létre. — A béke anyala örköljék a drága hamvak felett!

Egyházkerületi közgyűlés. A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület elnöksége a f. évi és Jolsvára kitűzött közgyűlést augusztus hó 27., 28. és 29-ik napjaira hívta össze. A résztvevő képviselők névsora azzal, mely napon és vonattal érkeznek Tornallyára, augusztus 20-ik napjáig a jolsvai ev. egyház lelkészével közlendő.

Eserességi gyűlések. A kishonti esperességi elnökség a rendes évi gyűlést f. évi aug. 6-ára Rimabrézóra hívta össze. A gömöri ev esperesség közgyűlése ugyanazon napra Dobsinára van kitűzve. Ugyanott előző napon 3 1/2 órakor az esperességi gyámintézeti közgyűlés, 5 órakor gyámintézeti isteni tisztelet, 6 órakor pedig az esperességi közgyűlés tárgyait előkészítő tanácskozmány tartatik. A zónatarifa idejében, mikor Tiszolcz, Nyustya, Klenócz, Kokováról is könnyebben és olcsóbban lehet Rimaszombatra jutni, mint viszont Ruhó, Szálnok, Pokorágy, Rimaszombat, Osgyán, Pongyeloknak Rimabrézóra, elérkezettnek látjuk az időpontot arra nézve, hogy a kishonti esperesség eddigi rendes gyűlési helyét, hol az ellátás is mindig nehézségbe ütközik, változtassa meg és az esperességi gyűléseket jövőre Rimaszombatra tűzze ki.

Meghívó. A f. év augusztus 4-én d. e. 9 órakor Jolsván a fűrdő helyiségben megtartandó közgyűlésre a közs. körjegyzők egyesületének tagjait tisztelettel meghívom. **Tárgysorozat:** 1. Elnöki jelentés az egylet évi működéséről s nyugdíjintézet állásáról. — 2. 1889-iki évi számadás megvívásának s felmentvény megadása. — 3. 1890-91. évi költségvetés előirányzat megállapítása. — 4. Jelentés a mult évi országos gyűlésről. — 5. Az országos megyei tagsági díjak fizetése iránti intézkedés. — 6. A f. évi országos gyűlésre képviselők választása. — 7. Az ügyrend értelmében közgyűlésig beadandó indíványok s értekezések felolvasása tárgyalása. — Pelsőez, 1890. július 25. — Fridrik Vilmos, elnök.

A Gömörmegyei általános tanító-egyesület f. év augusztus hó 11. és 12-ik napján Pelsőez városában tartandó XVII. közgyűlésére a meghívókat már szétküldte az elnökség. A meghívó a vendégek tájékozásául következőkre hívja fel a figyelmet: 1. A kik elszállásolásra igényt tartanak, sziveskedjenek e célból folyó év augusztus 5-ig Pelsőez város tekintetes előjáróságánál jelentkezni. 2. A kik a községi segélyt óhajtják igénybe venni, sziveskedjenek tagsági jegyeiket az elnökségtől ideje korán kivenni. 3. A tanszerkiállításán résztvevni óhajto tagok felkérnek, hogy kiállítandó tárgyaikat a pelsőezi ev. ref. tanítói hivatalra ezimezve legkésőbb augusztus 5-éig beküldjék. 4. Minthogy a közgyűlésen a központ más helyre tétetik át és a pénztár kezelése is más egyénre bízatik, felkérnek a bátralekos tagok tagdíjait legkésőbb augusztus 5-éig Halasi Gyula pénztárnok urhoz beküldeni. — A közgyűlés sorrendje különben ez: 1. Augusztus hó 11-én. a) D. u. 6 órakor: Előértekezlet az ev. ref. népiskolában. b) Este 8 órakor: Táncmunkáság a városház nagy termében a megyei tanítói segély-alap és az Eötvös-alap javára. 2. Augusztus hó 12-én: a) Reggel 7—9-ig: A tanszerkiállítás megtekintése. b) Dél előtt 9 órakor közgyűlés az ev. ref. népiskolában. c) Déli 1 órakor: Közébed a városház nagytermében. d) Délután 3 órakor: A pelsőezi és horkai gyártelepek megtekintése. — A közgyűlés tárgysorozata. 1. Elnöki megnyitó.

2. Főjegyzői jelentés. 3. Pénztárnoki jelentés. 4. Eötvös-alap bizottsági jelentés. 5. Arpáházi alapról jelentés. 6. Könyvtárnoki jelentés. 7. Tanszermuzeumi bizottság jelentése. 8. Tiszújítás. Szavazatszedő bizottság kiküldése. 9. A IV. egyetemes tanítógyűlésen tárgyalandó kérdésekre vonatkozó tételek tárgyalása: a) A magyar nyelv tanítása a magyar és a nem magyar ajku népiskolában, kiváló figyelemmel a nemzeti szellem ápolására. Előadó: Erdi Herbert nándorvölgyi Cöburg hercegi tanító. b) A tanítói állás biztosítása s a tanítók szolgálati viszonyainak szabályozása (szolgálati pragmatika) különös tekintettel a tanítói oklevél értékére. Előadó: Nagy Lajos sajó-gömöri polg. iskolai tanító. c) A népiskolai tanterv módosítása, tekintettel a néptanítók előléptetésére. Előadó: Spangl Mihály Dobsinai községi tanító. d) A népiskolai tankönyvek s ezek bírálatának kérdése. Előadó: Csizi Béla felső-vályi ev. ref. tanító. e) A tanítói közszellem fejlesztése az általános és megyei tanító-egyesületek szervezése s az egyetemes tanító-gyűlések állandósítása által. Előadó: Török József a rimaszombati községi népiskolák igazgatója. f) Az állami szakszerű tanfelügyelet szervezése, tekintettel a néptanítók előléptetésére. Előadó: Faluba János gömörpanyiti ág. ev. tanító. g) A tanítók anyagi helyzete. Előadó: Nagy Márton oldalfali községi tanító. h) Az Eötvös-alap ügyének rendezése. Előadó: Jurin Soma jolsvai igazgató-tanító. 10. Bizottsági jelentések: a) A szavazatszedő bizottság jelentése. b) A tanszerkiállítás megvívására kiküldött bizottság jelentése, figyelemmel a mult évi közgyűlés jegyzőkönyvének XIV. pontjában foglalt határozatra. c) Az ügykezelés megvívására kiküldött bizottság jelentése. d) A pénztár és Eötvös-alapot vizsgáló bizottság jelentése. e) A népoktatási intézetek megvívásására kiküldött bizottság jelentése. 11. A jövő évi költségvetés előterjesztése. 12. A jövő évi közgyűlés helyének meghatározása. 13. Indítványok.

Állami segély. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hüvössy Mátyás kezezei, Matós István eszti tanítóknak 15—15. néhai Gallay Dániel volt szászai tanító özvegyének pedig 20 fitnyi rendkívüli államssegélyt engedélyezett.

Fűrdői élet. A nagy-rözei fűrdő a mostani sason alatt élénk látogatottságnak örvend. Nemesak a város lakói látogatják nagyobb számmal, hanem a vidék intelligentiája is felkeresi. — Jelenleg Tomesányi törvényszéki bíró időz ott esaládjával, továbbá Göllner százados, Niernsee és Barbierik tanárok keresnek üdülést a kellemes fűrdőn, melynek felvirágzásán Stefanecok polgármester fáradozik legjobbet. A fűrdő teljesen jó karban van s vendégei érdekes kirándulásokat tehetnek az alacsony és magas Tátrára, Aggtelekre, Dobsinára stb.

Szökés. Folyó hó 25-én nagy sikkasztást vitt véghez K. J. lubenyiki körjegyző s aztán „illa berek, nádak, erék” a kapufelától sem véve bucsut, elszökött. A nagy-rözei szolgabíró most esendörök által keresteti.

Hirtelen halál! mult ki Sajó-Gömörön szombaton a nyílt utcán mások szemellettára egy Nyiry Antal nevű megllett férfit, a ki összerogyása után rögtön szörnyet halt. A gyors halált szívzselhűdés okozta.

Főbe lötte magát Török József eszti lakos kedden, valószínűleg anyagi zavarai miatt, azonban még nem halt meg, a hirtelen alkalmazott orvosi segély talán vissza hozza az életnek.

Öngyilkosság. Lekenyén Bedées János kondásbojtár pénteken oszoránál fogva felakasztotta magát. Tettének oka eddig ismeretlen.

Gyujtogató lokomotív. A feled-tiszolezi vegyes vonat gépjé kedden harmincznégy buzakeresztet gyujtott föl a feleli határban. A gazdák előre figyelmeztetve voltak arra, hogy a vágányoktól ötven méternyi távolságon belül ne hagyjanak éghető anyagot, sőt az ötven méter távolságot barázdával is jelöljék meg, mert ellenkező esetben a vasut részéről kártérítésre igényt nem tarthatnak. A kik e hirdetményt nem vették figyelembe kárukért önmagukat okozhatják. — Így égett el a eszti határban is 5) esomó buza, a várgedeiben 7 kereszt árpa.

Tűzvész mostanában sokfelé pusztit szerte a hazában s vármegyénkben is. Sajnos, hogy ily felirattal mindig kénytelenek vagyunk írni, A napokban Gesztenen égett le néhány ház és esür. 24-én pedig Gesztenén támadt kéménytűzből veszedelem. A kár tetemes. — A vigyázatlanságból eredő tüzek alkalmával szükségesnek látjuk fölemlíteni, hogy 1) nem jó a kis gyermeket ott-hon magára hagyni, hanem ovódába küldeni, 2) a kémények tisztántartását legjobb nagyon szigoruan ellenőrizni, 3) éghető anyagok halmaza közelében vagy falvakon, hol a gabonát az udvarokba hordják, a pipázást el kell tiltani.

Vegyes hírek.

Nasz a királyi családban. Ma esütörtökön esküsznek egymásnak örök hűséget felséges királyunknak kedves leánya Mária Valeria főhercegnő és Ferencz Szalvator főherceg Ischlben. A felséges szülők örömeben osztozik a hű magyar nemzet is s az egek urától áldást kér a boldog ifju pár esaládi életére!

Hány lelekre jut egy képviselő. Gömörmegyének 165 ezer lakója hat képviselőt küld az országgyűlésre, tehát 28 ezer lélekre jut egy képviselő, míg Krassóme gyében 54 ezer ember adja a mandatumot. A választókerületnek népességének ez aránytalansága indokolta tenné a kerületeknek helyesebb arányban való beosztását.

A magyarországi kárpát-egyesület jövő vasárnap tartja rendes évi közgyűlést gróf Csiky Albin vallás- és közoktatási m. kir. miniszter elnöklete alatt Tátrafüreden Legfontosabb tárgya a központ áthelyezése a szépeességről Budapestre. Ezen egyesületnek immár orsz. jellege és jelentősége mellett mi is kívánatosnak tartjuk, hogy az az ország fővárosából vezettessék. Az egyes vidékek szerinti osztályok onnan könnyebben és biztosabban lesznek szervezhetők, mint a Szépeességről, hol majdnem kizárólagos szempont volt a Magas Tátra ismertetése és vidékének fellendítése. Mi elég közel esünk az eddigi központhoz, van ha nem is magas, de alacsony Tátránk, még sem terjesztette ki figyelmét ránk az eddigi központ.

Ápolónők iskolája. A vöröskereszt egyesület igazgatósága felhívást intézett a fiókegyesületekhez, hogy a szeptember 15-én megnyíló ápoló-női tanfolyamra nőket

ajánljanak. Jelentkezhetnek kifogástalan erkölcsű 20—40 év közötti nők, kik e pályára hivatást éreznek magukban. — A pályá szép, a női hivatásnak megfelelő s e mellett tisztességesen jövedelmező.

A budapesti állami középiskolába a beiratás szeptember hó 1-ső napjától 10-ig tart. — Ezen intézetbe a 15. életévüket betöltött ifjak közül felvétetnek: a) Azok, a kik az iparos tanulók számára szervezett iskola 3 évi tanfolyamát bevégezték, s legalább is jó osztályzatú bizonyítványuk van. b) Azok, a kik a polgári iskola, gymnasium vagy reáliskola négy alsó osztályából jó osztályzatú bizonyítványt nyertek. c) Iparossegélek és mindazok, a kik az a) vagy b) pontban kivánt készütségüket felvételi vizsgálat után bizonyítják. — Általában megkivántatik, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szak-esoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett, s legalább is az két havi nyári szünet alatt, a mely után a közép ipariskolába akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen, és ezt hatóságilag hitelesített bizonyítványal igazolja. — Az intézet végbizonyítványa a gépészeti, vegyészeti, fényvasipari és faipari szakosztályok tanulójának jogot ad a szakjuk körébe tartozó s képesítéshez kötött iparágak üzésére; az építészeti szakosztály tanulói pedig e végbizonyítvány alapján három évi gyakorlati működés igazolása mellett jogosítva vannak a kőműves-, kőfaragó- és az ácsmesterség gyakorlására. — Azon tanulók, kik a középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe, s itt a három évi tanfolyamot szintén sikeresen végzik el, a katonai szolgálatnál az egy éves önkéntesség kedvezményében részesülnek. A budapesti áll. középiskola igazgatósága.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Kereskedő tanulóul

egy jó házból való 13—14 éves művelt ifju felvétetik **Baksay József** kereskedésében.

Tanulóul

egy jó házból való 13—14 éves ifju felvétetik **Kern Adolf** főtéri vaskereskedésében.

Hirdetmény.

Alólirott tisztelettel tudatom a n. é. fűrdőző közönséggel, hogy a mai naptól fogva fűrdő-bérletjegyeket adok ki mérsékelt áron, — minden **tíz darab fűrdőjegyre három darabot ingyen adok**; azonban ezen mérsékelt áru jegy másra át nem ruházható.

Egyszermind becses tudomására hozom, a n. é. fűrdőző közönségnek, hogy az eddig használatban volt fakádak czinkádakkal lettek feleserelve és hogy ezentul — mivel a regálé-bérlő a fűrdőhelyiségbe semmiféle italt nem ad — mindenki **hozhat magával bort és fogyaszthatja azt a fűrdő helyiségeiben vagy környeken, ha a magával hozott ital minden literje után a regálé-bérlőnel a három krajczárokat előre lefizeti.**

Várgede, 1890. július hó 24-én.

Klein Sámuel,

2—3

fűrdőbérlő.

Hirdetmény.

1834. sz. — Az **Sajó-Lenke** községében gyakorolt italméresi jogért megállapított kártalanítási összege vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igűgy. minisz. rendelet 9. és 10-ik §§-ihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi augusztus 28-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. törvényszék 14. sz. hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az időző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az időzett rendeletben megállapított következmény eire ezemmel idéztetnek.

Kir. tvszék Rimaszombat, 1890. július 1.

Török,
törvényszéki elnök.

Cseh,
törvényszéki jegyző.

Hirdetmény.

1736. sz. — A **Máté** községében gyakorolt italméresi jogért megállapított kártalanítási összege vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10-ik §§-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890-ik évi augusztus hó 25. napjának d. e. 9 órája** a kir. tvszék 17. sz. hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az időző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az időzett rendeletben megállapított következményeire, ezemmel idéztetnek.

Kir. tvszék Rimaszombat, 1890. július hó 1.

Fernet,
kir. tvszéki elnök.

Cseh,
kir. tvszéki jegyző.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turia-remetei és rimaszombati osztályaiiban elhelyezett katonai legénység és ménlovak részére 1890. november hó 1-től 1891. év végeig szükségelendő: **takarmány** és egyéb **élelmezési cikkek** biztosítása iránt **1890. szeptember hó 2-án** délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog ezen méntelep számvevői irodájában megtartatni.

A szállítási feltételek nevezett irodában, valamint a méntelep osztályoknál szereshetők meg.

Bérbeadás.

Ujházy Tivadarné született Malatinszky Irma osgyáni birtoka mely áll mintegy **171** kataszt. hold **szántóföld (1600 □ öllel), 45 hold rét, 312 hold erdőből és legelőből.** megfelelő puszta épületekkel **1891. évi áprilistól** több évre bérbe kiadó. — Bővebb értesítést nyerhetni tulajdonos urnő nyári tartózkodó helyén Osgyánban.

Ujházy Tivadarné.

Hirdetmény.

2139 sz. A **Tornallya** községében gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. ügyminiszteri rendelet 9. és 10-ik §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi augusztus 29-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. tvszék 14. sz. hivatalszobájába kitűzetett.

Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tvszék Rimaszombat, 1890. július 11.

Török, kir. tvszéki elnök. **Cseh,** kir. tvszéki jegyző.

Kereskedő tanulóul

egy jó házból való 13—14 éves művelt ifju, a ki magyarul és tótul jól tud beszélni, azonnal felfogadtatik **Jerem Viktor vegyeskereskedésében Kokován.** A feltételek felől értekezhetni ugyanott bármikor.

Hirdetmény.

3073. sz. — A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **m. kir. kincstár** végrehajtónak **Endrész Sándor** végrehajtást szenvedő elleni 89 fnt 94 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Alsó-Hangony községében fekvő az alsó-hangonyi 29 sz. tjkben A I. 1—35. sorsz. a ingatlanból 30. számú házból és urb. erdő- s legelőből Endrész Sándor $\frac{1}{6}$ -od rész jutalékára 339 fnt. A II. 1—26. sorsz. a ingatlanokból és 18. sz. házból Endrész Sándor $\frac{1}{6}$ -od rész jutalékára 338 fnt. A III. 1—21. sz. alatti ingatlanból Endrész Sándor $\frac{1}{6}$ -od rész jutalékára az árverést 178 fntban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890-ik évi szeptember hó 11-ik napján delelőtt 10 órakor** A-Hangony községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis A. I. alatti birtokra 33 fnt 90 kr. A. II. alattira 33 fnt 80 kr. A. III. alattira 17 fnt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1890. évi május hó 30-ik napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Tomcsányi kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

1781. sz. — A **Serke** községében gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazs. miniszteri rendelet 9-ik és 10-ik §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember 1-ső napjának d. e. 9 órája** a kir. tvszék 14. sz. hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tvszék Rimaszombat, 1890. július 4.

Török, kir. tvszéki elnök. **Cseh,** kir. tvszéki jegyző.

Eladó gőzeséplő-készletek.

Egy 8 lóerejű gőzeséplőkészlet és

Egy 10 lóerejű gőzeséplőkészlet teljesen felszerelve, mindkettő kevésbé használt, kijavított állapotban és legjobb karban **jutányos árban 3 évi lefizetésre** eladó.

Bővebb felvilágosítást nyujt

HERCZ ZSIGMOND

gazdasági gépgyára és vasöntőléje
MISKOLCZON.

Malomtulajdonosok figyelmébe.

Legujabb henger-rendszerű **kendertörő** kitünő munkaképessége és megbizonyult czélszerűsége folytán minden más kendertörő szerkezet felett áll. — Költségvetésekkel és rajzokkal szívesen szolgál

HERCZ ZSIGMOND

gazdasági gépgyár és vasöntőléje
MISKOLCZON.

1—2

Hirdetmény.

1846. sz. — A **Beretke** községében gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889-ik évi 45896. sz. ügyminiszteri rendelet 9. és 10-ik §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember 3-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. tvszék 17. sz. hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tvszék Rimaszombat, 1890. július 4.

Fornét, kir. tszéki elnök. **Cseh,** kir. tszéki jegyző.

Hirdetés.

A legközelebbi **Losonez-tugári országos vásár folyó évi augusztus hó 4. es 5-én** fog megtartatni.

Goldberger D.
vásárbérlő.

Hirdetmény.

1835. szám. — A **Lévárt** községében gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. Igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10-ik §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember 18. napjának d. e. 9 órája** a kir. tvszék 14. sz. hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tvszék Rimaszombat, 1890. július 8.

Török, kir. tvszéki elnök. **Cseh,** kir. tvszéki jegyző.

Hirdetmény.

2040. szám. — **Poszoba** községében gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. Igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi augusztus 21. napjának d. e. 9 órája** a kir. tvszék 14. sz. hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tvszék Rimaszombat, 1890. július 8-án.

Fornét, kir. tvszéki elnök. **Cseh,** kir. tvszéki jegyző.

Hirdetmény.

1991. sz. — A **Felsőz** községében gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. ügyminiszteri rendelet 9. és 10-ik §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi szeptember 4-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. tvszék 17-ik sz. hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tszék Rimaszombat, 1890. július 4-én.

Fornét, kir. tszéki elnök. **Cseh,** kir. tszéki jegyző.

Kereskedő tanulóul

felfogad alólírott egy 13—14 éves jó házból való keresztény ifjut, ki legalább 2—3 gymnasiumi- vagy egyéb középiskolai osztályt végzett. — A feltételek felől értekezhetni lehet ugyanott.

Nagy-Röczén, 1890. július 15.

Csenka Albert.

Hirdetmény.

3081. sz. — A rimaszombati kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **magyar királyi kincstár** végrehajtónak **Szeghő Erzsébet Terj. Pósa Imréné** végrehajtást szenvedő elleni 93 forint 61 $\frac{1}{2}$ kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a Rimaszombati tir. törvényszék területén lévő Agtelek községében fekvő az agteleki 18. sz. telekjegyzőkönyvben A 1—10 sor sz. a. foglalt ingatlanokból Szeghő Erzsébet felerész jutalékára az árverést 324 fntban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi szeptember hó 18. napján d. e. 10 órakor Agtelek községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 32 fnt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1890. évi máj. hó 30. napján. A rimaszombati kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Tomcsányi, kir. tvszéki bíró.

Az eperjesi népbank kályhagyára,

mely a legujabb időben Eperjesen épült s a külföldi gyarak mintájára, a mai kor igényeinek megfelelőleg, tetemes költséggel rendeztetett be, azon kellemes helyzetben van, hogy az első rangú külföldi gyarak módja és mintái szerint készített hazai gyártmányaival a fokozottabb igényeknek is, még pedig a külföldieknél jutányosabb árakon, képes megfelelni.

Miért is igen jó minőségű és izlésteljes kivitelű

cserepkályháinak

nagyobb választékát és készletét felállítással vagy a nélkül a t. cz. közönségnek távolabb fekvő vidékekre is megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és megrendelések tehetők **MERKL GYULA** urnál **Miskolczon** vagy Eperjesen a tulajdonos

6—10

Eperjesi népbanknál.

